

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

**НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ
ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ**

2523
03.08.15

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА ПО
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ ПРИ
43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-Н РУМЕН ХРИСТОВ**

ОТНОСНО: Предложение за изменение и допълнение на Закона за
опазване на земеделските земи

НАРОДНО СЪБРАНИЕ на РБ
ВХ № 116-510-00-56
ПОЛУЧЕНО НА 05.08.2015 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ХРИСТОВ,

Във връзка с проведеното изслушване на представителите на Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките на редовното заседание на Комисията на 15 юли 2015 г., предлагаме на Вашето внимание предложение за изменение и допълнение на Закона за опазване на земеделските земи и мотиви към него.

Надяваме се на Вашата подкрепа и сътрудничество.

Приложение: съгласно текста

С ува

**ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ
НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ (ОБН. - ДВ, БР. 35 ОТ 1996 Г.,
ИЗМ. ДВ, БР. 98 ОТ 2014 Г.)**

Чл. 4 (1) след т. 4 нова т. 4а. водните запаси в почвите в цялата страна, киселинност на падналите валежи в различните райони, фазите на развитие и растеж на селскостопанските култури, предупреждението за настъпване на засушаване с оглед управление на поливното земеделие или при опасност от наводнения за организиране на действия за отводняване, въз основа на данните от провеждания мониторинг от Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките;

Чл. 4 (2) нова т. 3. застрашени от засушаване и суша;

Чл. 4 (2) нова т. 4. воден статус на почвите и степента на почвено засушаване;

Чл. 4 (2) нова т. 5. степен на киселинност на падналите валежи по райони в Република България.

Чл. 4а (Нов) (1) Измерванията, наблюденията, полевите и лабораторните изследвания на засушавания, влагосъдържанието на почвите, киселинност на валежите и фазите на фенологично развитие на културите се извършват съгласно одобрените програми за мониторинг в Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките:

(2) Националният институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките поддържа наблюдателна мрежа от климатични и агрометеорологични станции и провежда измервания за определяне на периоди на засушаване или прескомерно овлажняване, водни запаси на почвите, киселинност на валежите, данните от които се използват за предотвратяване на загубата на добив от селскостопанските култури;

(3) Крайните продукти по ал. 2 се публикуват на интернет страниците на Министерството на земеделието и храните и на Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките;

(4) Националният институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките извършва научни и научно-приложни изследвания и развитие на технологиите в областта на климатологията, агрометеорологията, мониторинга на водните запаси в почвите, изпарението от почвата и растителната покривка, химизъм на валежите за изготвяне на прогнози на очакваните добиви от основните зърнени култури за страната.

(5) Националният институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките:

1. Организира и провежда оперативни дейности:

а) наблюдения на количеството и качеството на валежите и атмосферните параметри, определящи засушавания или прескомерно овлажнявания на почвите;

б) мониторинг на водните запаси в почвите и фазите на развитие на земеделските култури;

в) обработка и интерпретация на данните от измерванията за нуждите на Министерството на земеделието и храните;

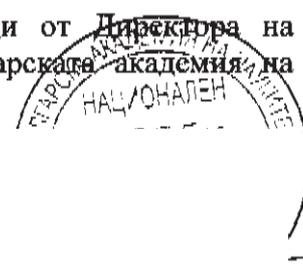
г) поддържане на бази данни от мониторинга;

д) издаване на прогнози за засушавания и наднормени количества валежи за територията на страната и отражението им върху водния статус на почвите и фазите на развитие на селскостопанските посеви;

2. Извършва обработка и качествен контрол на информацията, изчисляване на водни запаси в почвите на места, където не се извършват измервания и издаване на оперативни агрометеорологични седмични и месечни прогнози;
  3. Изготвя ежегодна оперативна оценка на климатичните и агрометеорологичните условия и влиянието им върху водните запаси в почвите, развитието и продуктивността на селскостопанските култури;
  4. Разработва и поддържа електронна система за обмен на информацията на областно и национално ниво между Министерството на земеделието и храните и Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките;
  5. Изготвя оценка на тенденциите и създаване на сценарии за влиянието на климатичните изменения върху селското стопанство на национално ниво;
  6. Изготвя оценки на влагозапасеността на почвите в началото и края на вегетационния период;
  7. Определя препоръчителни поливни норми за осигуряване на оптимално развитие, растеж и продуктивност на културите;
  8. Изготвя оценки за очакваната продуктивност на основните зърнени култури за страната - зимна пшеница, ечемик, рапица, царевица, слънчоглед и соя;
  9. Поддържа и развива мрежата от станции за мониторинг, предназначени за наблюдение и прогнози на рисковите фактори, които могат да предизвикат загуби за земеделието.
- (6) Дейностите по чл. 4 ал. 2 т.т. 3, 4 и 5 и чл. 4а ал. 2, ал. 3 и ал. 5 изпълнявани от Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките се финансират програмно целево от държавния бюджет по предложение на Министъра на земеделието и храните.

Чл. 46. (Нов) Регистърът на станциите по чл. 4а ал. 2 се води от ~~Директора~~ на Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките.

Директор

МОТИВИ

КЪМ ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ

Предлага се да бъдат включени текстове в Закона за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ) за подобряване на информационното обслужване на Министерството на земеделието и храните и регламентиране на задълженията на Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките в тази област.

Със създаването на нова точка 4а в ал.1. на чл. 4 се цели да бъдат информирани собствениците и ползвателите на земеделските земи за липсващи до сега, но важни за опазването на земеделските земи характеристики: водните запаси в почвите в цялата страна, киселинност на падналите валежи в различните райони, фазите на развитие и растеж на селскостопанските култури, предупреждения за настъпване на засушаване с оглед управление на поливното земеделие или при опасност от наводнения за организиране на действия за отводняване. Аналогична е целта на предлаганите нови точки 3, 4 и 5 в ал. 2 на чл.4., с които се осигурява въвеждането на тези данни в специалния регистър за земеделските земи.

С предложени нов член 4а. се регламентират задълженията на Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките по осигуряване на необходимата официална информация, която Министерството на земеделието и храните трябва да предостави на собствениците и ползвателите на земеделските земи официална информация по чл.4. от този закон. Изготвят се и се представят на Министерството на земеделието и храните оценки на тенденциите и създаване на сценарии за влиянието на климатичните изменения върху селското стопанство на национално ниво за целите на стратегическото планиране. Определя се начинът на финансиране на тези дейности.

С предложени нов член 4б. се регламентира воденето на регистър на мониторинговите станции, данните от които се използват за осъществяване на дейностите по чл. 4а. ал.2.

Предлаганите изменения и допълнения в ЗОЗЗ са наложителни с оглед на това, че тези дейности, след промените в българското земеделие, не са възложени на нито една институция. Съответно няма и тяхно финансиране. Повече от 100 години агрометеорологичните дейности в България се осъществяват от хидрометеорологичната служба на страната, чийто правоприменик е Националният институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките. В момента не съществува нито един нормативен документ, който да задължава Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките да извършва тези важни за земеделието оперативни дейности. Неговите опити те да бъдат финансирани чрез научни проекти са неуспешен, тъй като това са недопустими разходи по правилата на научните програми. С приемането на тези изменения те ще бъдат осигурени с необходимия ресурс и изпълнявани от Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките. Алтернативата е те да бъдат преустановени.

Директор на НИМХ-БА

